

Notat

Dato: 23.01.2017
Arkivsak: 2016/2643-4
Saksbehandlar: adelan

Til: Kontrollutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Forvaltningsrevisjon av rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular – ny status

Fylkesrådmannen viser til vedtak i kontrollutvalet - 20.10.2016

Vedtak 1.

Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjennomført i samband med forvaltningsrevisjon av rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular.

Vedtak 2

På bakgrunn av at det framleis er noko arbeid som er planlagt ferdig i løpet av hausten 2016, ber kontrollutvalet om å få ny skriftleg statusrapport på punkta 3 og 4 innan 31.12.2016.

Fylkesrådmannen viser til innsendt handlingsplan arkivsak 2016/2643-1, der tilrådingane i forvaltningsrevisjonen er delt inn i åtte punkt. Status pr. 23.01.17 er fylt inn med raud skrift.

I retningslinjene for rusførebyggjande arbeid som vart lagt fram for kontrollutvalet i september, går det fram av punkt 3 at

«Rektor har ansvar for å legge til rette for å involvere tilsette og elevar i det rusførebyggjande arbeidet. Det kan til dømes vere :

- a. skulehelseteneste
- b. elevar
- c. foreldre og/eller andre føresette
- d. kjentmann ved skulen

Det er rektor sitt ansvar å gjere alle tilsette, elevar og foreldre og andre føresette kjent med det rusførebyggjande arbeidet.»

Det er fylkesrådmannen si vurdering at arbeidet med forankring av nye retningslinjer ikkje har nådd måla for 2016. Arbeidet med forankring vil halde fram på samlingar for skuleleiarar våren 2017 og i skulebesøk med utvalde skular våren 2017.

Fylkesrådmannen vil også prioritere å ferdigstille ein rettleiar som skal støtte og gi idear til korleis skulane kan sikre at det rusførebyggjande arbeidet er kunnskapsbasert og korleis det kan gå inn som ein naturleg del av det overordna arbeidet med å skape helsefremjande skulemiljø med høg trivsel. Det er godt dokumentert, mellom anna med erfaringar frå Island, at eit rusførebyggjande arbeid som legg vekt på å skape gode rammer rundt ungdommane, har gitt gode resultat.

Tilrådingar i forvaltningsrevisjonen	Tiltak v/ Hordaland fylkeskommune	Start/slutt	Ansvarleg	Status
<p>På bakgrunn av forvaltningsrevisjons-rapport innan «Rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular», ber fylkestinget fylkesrådmannen å syte for å:</p> <p>1. Utarbeide retningslinjer eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegg risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf. opplæringslova § 9a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fylkesrådmannen skal utarbeide overordna retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane som skal gjelde frå hausten 2016. Retningslinjene skal omfatte punkt 1-6 i Fylkestinget sitt vedtak. - Det skal settast ned ei referansegruppe beståande av representantar frå Opplæringsavdelinga, skuleleiinga, tillitsvalde, elevorganisasjonen, Bergen kommune, og Korus. Referansegruppa skal ha ein rådgivande funksjon i arbeidet med nye retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet. 	Mars-juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	<p>Oppstart mars 2016</p> <p>Fylkesrådmannen har utarbeidd utkast til retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane. Retningslinjene skal på høring til medlemmene i referansegruppa i september 2016.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Nye retningslinjer skal leggjast fram for Ungdommens fylkesutval i mai, OPHE i juni, og kontrollutvalet i juni. 			
<p>2. Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf. opplæringslova § 9a og retningslinjer gitt i støttemateriell frå Helsedirektoratet om rusførebyggande arbeid i skulen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pålegg om utarbeiding av rusførebyggande planar går inn som tema i arbeidet med nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid i vidaregåande skular. Sjå punkt 1 	Mars-juni	Fylkesdirektør opplæring	<p>Skulane er ikkje pålagt å lage planar i inneverande skuleår, men i Deloitte sin rapport frå oktober 2015 svarar 48,3 % av rektorane at dei hadde rusførebyggande handlingsplanar.</p> <p>Krav om rusførebygging inngår i Handlingplan for oppfølging av eleven sitt psykososiale miljø (vedlegg: Eksempelskole)</p> <p>Retningslinjene har vore drøfta med utvalde rektorar og skal forankrast på leiarsamlingar våren 2017.</p>
<p>3. Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skulane sine handlingsplanar vil vere eit viktig verkty for å styrke det systematiske arbeidet. Slike planar må sjåast i samheng med krav om internkontroll jf. 	Mars -juni	<p>Fylkesdirektør opplæring</p> <p>Fylkesdirektør opplæring har ansvar for å etterspørje systematikk og tiltak gjennom det</p>	<p>Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar.</p>

	<p>oppl. §9a. Det er og viktig å sikre oppdatert kompetanse i utarbeiding av planane.</p> <p>Kjentmann er eit tiltak som går ut på å sikre at skular har personale som har gjennomgått kurs/kompetanse heving for å sikre ein mest mogleg kompetent handtering av konkrete situasjonar og kompetanse i det førebyggjande arbeidet. Alle skular i HFK skal ha ein kjentmann og kjentmannen skal bidra i utarbeiding av skulane sine handlingsplanar.</p>		<p>verksemdbaserte vurderingsarbeid, jf. §9a.</p>	<p>'Kjentmann'-ordninga er etablert i alle skulane. 18 skular har fullført kursa, 17 skular starta opp haust 2016.</p> <p>Ny prosjektkoordinator i Antidoping Norge tilbyr kompetanseheving til alle skulane på feltet doping og rus</p> <p>Fylkesrådmannen vil i 2017 gjennomføre risikobaserte tilsyn hausten 2017 der gjennomgang av skulane sine handlingsplanar og oppfølging av internkontroll i tråd med § 9a i oppl.</p>
<p>4. Sikre at skulane involverer helsesøster og dei kommunale helsetenestene i rusførebyggjande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide retningslinjer for skulane sitt arbeid med handlingsplanar som sikrar involvering av helsesøster og kommunale helsetenester, - jf. Tiltak punkt 1. 	<p>Mars - juni</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Dette kravet vil gå inn som ein del av nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid frå hausten 2016, jf. Punkt 1, og gå inn som ein del av skulane sine handlingsplanar for å sikre gode skulemiljø.</p> <p>Fylkesrådmannen vil sette tema på dagsorden på skulemiljøkonferansen i september 2017 der rektorar og elevinspektørar møter.</p> <p>Der kan skulane dele erfaringar.</p> <p>(vedlegg)</p>

<p>5. Utarbeide retningslinjer for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnarar i det rusførebyggande arbeidet.</p>	<p>Pålegge skulane å gjennomføre Kjentmannprogrammet innan 2016, og krav om å delta i nettverk saman med andre skular i fylkeskommunen som oppfølging av kursrekkja.</p> <p>Halde fram forpliktande samarbeid i SLT nettverket</p> <p>Utarbeide rettleiar for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og andre relevante samarbeidspartnarar</p>	<p>2015-2016</p> <p>Des.2016</p> <p>Ny frist August/2017</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Per januar 2016 er det 26 deltakarar frå 18 av dei vidaregåande skulane er i gang med skolering av kjentmann på skulen. Dette kravet vil gå inn som del av nye retningslinjer frå hausten 2016.</p> <p>Ny innkalling/invitasjon til kjentmannskolering sendt til skulane i januar 2017 med påminning om at dette er siste frist for påmelding for skular som ikkje har ein kjentmann som har gjennomgått obligatorisk skolering.</p> <p>Fylkesdirektør opplæring er representert i styringsgruppa for SLT og skulane deltek i SLT arbeid i bydelane.</p> <p>Fylkesdirektør opplæring deltok med 4 representantar på SLT sin samling der tema var å sikre tidlig kartlegging av barn og ungdom som treng ekstra oppfølging.</p> <p>Fylkesrådmannen vil invitere inn igjen eksterne</p>
---	--	--	---------------------------------	--

				<p>samarbeidspartnarar våren 2017 for utarbeide ein rettleiar for skulane i det daglege arbeidet med rusførebygging. Ein ny rettleiar skal leggest i kvalitetsportalen. Formålet med ein rettleiar er at det skal støtte skulane i deira arbeid med å oppfylle krav i retningslinjene. Oppgåva med ny rettleiar skal ha prioritet i 2017 og skal etter planen vere ferdig seinast medio august 2017. Arbeidet med rettleiaren skal sjåast i samanheng med andre tiltak knytt til folkehelse.</p>
6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggande arbeid i skulen.	Denne tilrådinga vil gå inn som del av Nye retningslinjer for rusførebyggjande arbeid i dei vidaregåande skulane, jf. punkt 1.	Mars- juni 2016	Fylkesdirektør opplæring	<p>Oppstart mars 2016</p> <p>Jf. Retningslinjer, vedlegg</p>
7. Laga handlingsplan innan 01.03.2016 som viser kva tiltak	Utarbeide oversikt til kontrollutvalet som viser tiltak og status for oppfølging av tilrådingar i		Fylkesdirektør opplæring	Leverert 01.03.16

<p>som skal setjast i verk for å følgje opptilrådingane i rappoerten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.</p>	<p>revisjonsrapport.</p>			
<p>8. Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorganisasjonen i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplanen</p>	<p>Etablere referansegruppe for utarbeiding av retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane i HFK. Representantar frå Ungdommens fylkesting og Elevorganisasjonen i Hordaland vert invitert til å delta i referansegruppa som skal ha ein rådgjevande funksjon.</p>	<p>Mars 2016</p>	<p>Fylkesdirektør opplæring</p>	<p>Politisk sak om retningslinjer for det rusførebyggjande arbeidet i dei vidaregåande skulane skal meldast til Ungdommens fylkesutval 13.05. Saka skal til handsaming i OPHE i juni og til kontrollutvalet 21.06.16</p>